

TUNLASEMJA

Kári óttast píníngaloysn

Fyrrverandi innlendismálaráðharrin heldur, at Landsverk hevur mett prísín á Eysturoyartunlinum alt ov lágt. Um tað so vísir seg, at hann verður væl dýrari, óttast landsstýrismaðurin, at verkætlanin verður skerd so nógv, at rundkoyringin verður slept, og tunnilin bert kemur upp á vestara armi á Skálafjørðinum

Ingolf S. Olsen

Politisk semja er um at gera ein tunnil av Sundi á Streymoynni og inn á Skálafjørðin við rundkoyring undir havsins botni, so at tunnilin kemur upp bæði eystaru og vestaru megin fjørðin.

Tað er tað, sum stendur í lógaruppskotinum í sambandi við breiðu semjuna, ið kom undir land fyri umleið einari viku síðani, og sum varð almannakunngjørd á tíðindafundi í Miðlahúsinum mikudagin.

Allir flokkar taka undir við semjuni, men Kári P. Højgaard úr Sjálvstýrisflokkinum, fyrrverandi innlendismálaráðharri, óttast tó, at størsti og dýrasti part-

urin av verkætlanini, Skálafjarðartunnilin, fer at verða skeiklaður og minkaður, so tað kanska endar við einum píníngi, sum bara kemur upp á vestara armi – á Strondum – á Skálafjørðinum. Ella í ringasta føri, at øll verkætlanin bara verður lögð til viks.

Nýggjar metingar

Tað var Kári P. Højgaard, ið við síni kollsigldu privatu verkætlan fyri einum Eysturoyartunli, rysti politisku skipanina so harðliga, at tað knappliga bar til at finna eina semju um eina almenna loysn, hóast tað ikki hevði borið til bara at nærkast eini breiðari semju um hvørki privata ella almenna loysn tey 12-13 árini, Skálafjarðar-

tunnilin hevur rikist í politisku skipanini.

Frá sínum samráðingum í sambandi við privatu ætlanina kennir hann tøluni, og tað eru nýggju tøluni í lógaruppskotinum, sum skjótt kemur í Løgtingið, ið fáa hann at óttast.

Tað sum undrar hann mest er, at Landsverk hevur broytt kostnaðarmetingina, sum nú liggur til grund fyri lógaruppskotinum, í mun til tey tøluni, ið roknað verður við í Samferðsluætlanini 2012 – 2024.

Har verður roknað við, at Sandoyartunnilin fer at kosta 800 milliónir krónur og Eysturoyartunnilin 1130 milliónir krónur (1,13 milliardir krónur), men í framløguni hjá Landsverk á tíðindafundinum mikudagin varð Skálafjarðartunnilin knappliga vorðin 125 milliónir krónur biligari og Sandoyartunnilin 65 milliónir krónur dýrari.

Teinurin styttist

Tá Kári P. Højgaard á framløgufundinum í Miðlahúsinum bað Ewald Kjølbro, stjóra á Landsverk, um ein frágreiðing upp á, hví Skálafjarðartunnilin nú varð mettur at kosta so nógv minni, var svarið, at linjuføringin var stytt í mun til

hana, ið roknað varð við í Samferðsluætlanini.

- Tað fái eg stak illa at passa, tí Samferðsluætlanin sigur eisini, at ein undirsjóvartunnil kostar 80.000 krónur meturin. Um 125 milliónir krónur eru spardar á tí kontuni, má tað merkja, at tunnilin nú verður slakar 1600 metrar styttri enn í Samferðsluætlanini, men mær vitandi hava oyggjarnar ikki flutt seg tað stóra hesar seinastu mánaðirnar, sigur Kári P. Højgaard.

Hann óttast, at Landsverk ongantið hevur ætlað, at tunnilsloysnin, sum semja er gjørd um, skal fremjast í verki.

Eystari armur ikki við

- Eg eri stórliga bangin fyri, at teir fara at hála onkra av teirra egnu, gomlu linjuføringum fram aftur, tá tað vísir seg, at kostnaðarmetingin av hesaru er alt ov lág. Og tað eru linjuføringaruttan rundkoyring, sum bara hava eina uppkomu í Eysturoynni, og tað er á Strondum, sigur Kári P. Højgaard.

Hann byggir millum annað sín ótta á, at dagføring av atknýttum vegastrekkjum á eystara armi á Skálafjørðinum og kostnaðurin av teimum als ikki

er tikið upp á tungu í viðmerkingunum frá Landsverk til lógaruppskotið, meðan aðrar ferðsluverkætlanir, ið ikki hava beinleiðis samband við Skálafjarðartunnilin verða nevndar.

Í langtíðarløguætlanini og í "Á rættari kós", sum er heitið á Búskaparfrágreiðing 1 fyri 2012 hjá Figgjarmálaráðnum stóðu til dømis 25 milliónir krónur, sum skuldu brúkast til veg omanfyri Søldarfjørð. Men tá landstýrismaðurin í figgjarmálum bar figgjarlógaruppskotið fyri 2014 í Løgtingið 1. oktober í fjør, var øll henda upphæddin strikað.

Tað vóru annars ikki hissini tøl, Kári P. Højgaard fekk frá Landsverki, tá hann í fjør vár skuldi svara einum fyrisurningi í Løgtinginum um, hvat atknýttu vegagerðirnar og vegadagføringarnar í sambandi við Skálafjarðartunnilin fóru at kosta. Tá bleiv sagt, at atknýttu verkætlaninar fóru at kosta umleið 600 milliónir krónur, og stórus partur var til vegagerð á eystara armi á Skálafjørðinum.

- Men ongin av teimum verkætlanunum á eystara armi á Skálafjørðinum og omanfyri Gøturnar, sum standa í tí svarinum frá Landsverki, eru nevndar í

viðmerkingunum til nýggja tunnils-lógaruppskotið. Harafturímóti standa allar tær stóru vega- og tunnilsætlanirnar kring landið, sum Landsverk annars mælir til í Samferðsluætlanini 2012-2024 í viðmerkingunum til lógaruppskotið, staðfestir Kári P. Højgaard.

CIP metti hægri

Hann sigur, at kostnaðarmetingarnar hjá CIP, sum vóru gjørdar við støði í forkanningunum, sum MT Højgaard hevði staðið fyri, søgdu, at prísurin fyri Skálafjarðartunnilin við rundkoyring og uppkomu báðu megin fjørðin helst fór at kosta 1,2 – 1,4 milliardir krónur.

- CIP boðaði frá, at teir eisini fóru at gódtaka ein prís á 1,5 milliardir krónur, men at tað var ivasamt, um verkætlanin kundi fremjast, um prísurin bleiv hægri enn tað. Teir roknaðu altso við nógv størri upphæddum, enn Landsverk ger í sínum nýggju metingum, staðfestir fyrrverandi innlendismálaráðharrin.

Hann samanber eisini kostnaðarmetingina við ein spildurnýggjan undirsjóvartunnil í Noregi, Karmøytunnilin, ið er nærum meinlíkur ætlaða Skálafjarð-

Økt virksemini uttan ovurhiting er

Formaðurin í Búskaparráðnum hevur ikki sett seg inn í stóru tunnilsverkætlanina enn, men hann heftir seg við, at leisturin er royndur fyrr við góðum úrslitum. Hann heldur íløguna vera øgiliga stóra, og leggur dent á, at hon má stýrast, so hon skapar økt virksemini í Føroyum uttan ovurhiting av ávísum vinnugreinum

Ingolf S. Olsen

Ein byggiverkætlan fyri tvær milliardir krónur, sum skal fremjast innan lutfalsliga stutta tíð í einum lítlum búskapi sum tí føroyska, kann ikki annað enn hava stóra ávirkan, meðan hon er í ger.

Kynstrið er tí, at fáa sum mest burtur úr økta virkseminum, uttan at partar av búskapinum – tær vinnur, sum í størstan mun sleppa upp í part at gera tunlarnar millum Suðurstreym og Skálafjørðin og millum

Suðurstreym og Sandoynna – verða ovurhitaðir.

Tað heldur Sverri Hansen, formaður í Búskaparráðnum.

- Málið má verða at fáa so stóran eftirspurning eftir føroyskum veitarum sum gjørligt, so alt samfelagið kann nýta gott av økta aktivitetinum. Men samtundis má ferðin á arbeiðinum ikki verða so stór, at eftirspurningurin eftir summum veitingum, til dømis lastbilum og lastbilfórarum, verður ov stórus. Tá er betri, at verkætlanin

verður strekt í tíð, sigur Sverri Hansen.

Kend loysn

Hann hevur ikki sum so eina meining um, hvørt verkætlanin er búskaparlíga skilagóð – enn í hvussu er.

- Eg kenni bara verkætlanina frá miðlunum, og havi ikki sett meg inn í smálutirnar. Hetta er ein politisk loysn á einum máli, sum hevur ferðast aftur og fram í politisku skipanini og í almenna kjakinum í nógv ár eftirhondini. Nógv ar útrokningar, sum eg havi

sæð, hava víst, at Skálafjarðartunnilin væl hevði latið seg gjørt at figgja við ferðsluni sjálvari, meðan tað ikki hevði borið til við Sandoyartunlinum. Henda verkætlanin er so ein samanlegging av teimum báðum verkætlanunum og fær tingini onkursvegna at hanga saman, staðfestir Sverri Hansen.

Hann vísir á, at figgingarleisturin við almennum grundkapitali í einum almennum partafelag er væl kendur bæði heimanífrá við Vágatunlinum og

Norðoyatunlinum og við risaverkætlanum aðara staðir, til dømis Stórabeltsbrúgvín í Danmark og Oyra-sundsbrúgvín, sum knýtir Danmark og Svøríki saman.

- Alt hetta er væl roynt áður, og tá figgingin skal fáast til vega, skal tað sum við øllum øðrum verkætlanum vígast ímillum, hvussu stórur eginpeningurin skal verða, og hvussu nógv skal figgjast við láni. Tess størri eginpeningurin er, tess minni er váðin, og tess biligari verður so lánsfiggingin, sigur Sverri Hansen.

Ein arbeiðsmarknaður

Tó at hann ikki vil siga, um júst henda stóra tunnilsverkætlanin er skilagóð ella ikki, hevur formaðurin í Búskaparráðnum eina hugsan um yvirskipaða týðningin av einum væl útbygðum innanoyggja samferðslukervi.

- Eg vænti í øllum førum, at Sandoy fær stóra nyttu burtur úr einum tunnils-sambandi, tí annars er vandi fyri, at fólkatalið minskar niður í onki har. Sæð yvir tíð er tað eisini gott fyri